

§ 120

Dnr 2019/KS 0093 001

UTDRAG

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunerna i Stockholms län

Kommunstyrelsens beslut

- Överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till reviderad överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna har tagits fram. Parter i den reviderade överenskommelsen är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen tydliggör kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom kommunernas särskilda boendeformer där kommunerna är sjukvårdshuvudman. Storsthlm rekommenderar kommunerna i länet att anta överenskommelsen som träder i kraft den 1 juli 2019.

Ärendet har beretts av äldre- och omsorgsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden vilka båda föreslår att överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Kommunledningsutskottet har berett ärendet från nämnderna och föreslår att kommunstyrelsen antar överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna.

Bilagor

Kommunledningsutskottet protokollsutdrag 2019-05-15 § 56.pdf

Arbetsmarknads- och socialnämndens protokollsutdrag 2019-04-29 § 1035.pdf

Äldre- och omsorgsnämndens protokollsutdrag 2019-04-24 § 1040.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande

§ 56

Dnr 2019/KS 0093 001

UTDRAG

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunerna i Stockholms län

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till reviderad överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna har tagits fram. Parter i den reviderade överenskommelsen är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen tydliggör kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom kommunernas särskilda boendeformer där kommunerna är sjukvårdshuvudman. Storsthlm rekommenderar kommunerna i länet att anta överenskommelsen som träder i kraft den 1 juli 2019.

Ärendet har beretts av äldre- och omsorgsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden vilka båda föreslår att överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Bilagor

Äldre- och omsorgsnämndens protokollsutdrag 2019-04-24 § 1040.pdf

Arbetsmarknads- och socialnämndens protokollsutdrag 2019-04-29 § 1035.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande

§ 1040

Dnr 2019/ÄON 0038 012

UTDRAG

**Överenskommelse om omhändertagande av
 avlidna mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen
 och kommunerna i Stockholms län**

Äldre- och omsorgsnämndens förslag till kommunstyrelsen
 - Överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm)
 avseende omhändertagande av avlidna antas.

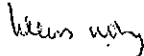
Beskrivning av ärendet

Ett förslag till reviderad överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna har tagits fram. Parter i den reviderade överenskommelsen är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län.

Överenskommelsen tydliggör kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlidit inom kommunernas särskilda boendeformer där kommunerna är sjukvårdshuvudman. Storsthlm rekommenderar kommunerna i länet att anta överenskommelsen som träder i kraft den 1 juli 2019.

Bilagor

- Tjänsteskrivelse Överenskommelse om omhändertagande av avlidna.pdf
- Rekommendation 2019-01-31 överenskommelse om omhändertagande av avlidna.pdf
- Överenskommelse om omhändertagande av avlidna.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Ida Marén
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2019-04-11
1 (2)

Diarienummer
2019/ÅON 0038

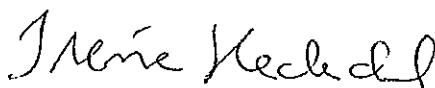
Äldre- och omsorgsnämnden

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län

Förvaltningens förslag till äldre- och omsorgsnämnden för beslut i kommunstyrelsen

- Överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

John Henriksson
Sektorchef

Sammanfattning

Ett förslag till reviderad överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna har tagits fram. Parter i den reviderade överenskommelsen är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen tydliggör kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom

tyresö kommun

kommunernas särskilda boendeformer där kommunerna är sjukvårdshuvudman. Storsthlm rekommenderar kommunerna i länet att anta överenskommelsen som träder i kraft den 1 juli 2019.

Beskrivning av ärendet

Storsthlm rekommenderade kommunerna redan 2016 att ingå en överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna. Syftet var att få en enhetlig hantering för alla kommuner i länet då det länge funnits en oklarhet avseende ansvarsfördelningen och kostnadsansvaret mellan kommun och landsting. Socialnämnden beslutade den 25 maj 2016, § 1048, att överenskommelsen med landstinget och juridisk person för bårhus avseende omhändertagande av avlidna skulle antas. Efter att några kommuner menat att det kan strida mot lag om offentlig upphandling att sluta överenskommelse med privata aktörer för bårhus, har en revidering av överenskommelsen gjorts. Parter i den reviderade överenskommelsen som nu tagits fram är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Den reviderade överenskommelsen, som är daterad den 30 mars 2017, antogs av landstingsfullmäktige i november 2018 och skickades ut till kommunerna i januari 2019. I överenskommelsen, som börjar gälla den 1 juli 2019, tydliggörs kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom kommunernas särskilda boendeformer, där kommunerna är sjukvårdshuvudman.

I kommunens åtagande ligger att ansvara för transport och bårhusförvaring med undantag för när en klinisk obduktion ska utföras eller när explosivt material såsom pacemaker ska tas bort, då landstinget ansvarar för omhändertagande och kostnader. Avgiften för bårhusvistelse beslutas av respektive vårdgivare som ansvarar för sin bårhusverksamhet.

Den långa handläggningstiden hos landstinget har inneburit att vissa uppgifter såsom hänvisningar till lagrum, cirkulär och handbok samt kostnader i överenskommelsen, har blivit inaktuella. Storsthlm har meddelat att en uppdaterad version av överenskommelsen kommer vara klar senast i april 2019. Det innebär dock ingen förändring av huvudinnehållet i överenskommelsen. Socialchefs nätverket beslutade vid sitt möte den 1 mars 2019 att kommunerna kan anta den tidigare utsända överenskommelsen.

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunerna i Stockholms län

Rekommendation

Storsthlm styrelse beslutade på sammanträde den 31 januari 2019 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen gällande omhändertagande av avlidna.

Ärendebeskrivning

Storsthlm har tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen tagit fram en reviderad överenskommelse om hantering av avlidna. Överenskommelsen har tagits fram i syfte att tydliggöra kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelningen gällande transport av avlidna och bårhusförvaring.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen beslutade vid sammanträdet den 16 maj 2017 att godkänna den reviderade överenskommelsen. Det framkom dock senare att det inte fanns något formellt beslut inom Stockholms läns landsting att teckna en överenskommelse kring omhändertagande av avlidna. Landstinget behövde därför behandla överenskommelsen på nytt, därav den sena hanteringen.

Den reviderade överenskommelsen antogs av Landstingsstyrelsen i Stockholm den 18 september 2018 och i Landstingsfullmäktige den 20 november 2018.

Varför ska vi ha en överenskommelse?

Det är angeläget att kostnader, rutiner och ansvarsfördelningen tydliggörs och att det blir en enhetlig hantering för alla kommuner i länet.

Innehåll och målgrupp

Överenskommelsen innehåller ansvarsfördelning, kostnader för bårhusförvaring och administrativa rutiner gällande bårhusförvaring på landstingens bårhus. Målgruppen är personer som avlidit inom särskilt boende där kommunen är sjukvårdshuvudman.

Dialog och förankring

En tidigare version av överenskommelsen, där även privatdrivna bårhus ingick som aktör, godkändes av flertalet kommuner i Stockholms län i juli 2016.

Överenskommelsen reviderades kort därpå eftersom några av kommunerna i länet menade att det kan strida mot lagen om offentlig upphandling att teckna en överenskommelse med en privat aktör. Förslaget till ny reviderad överenskommelse gäller därför nu enbart mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i länet.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm. Storsthlm ansvarar för att meddela HSF.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla den **1 juli 2019**.

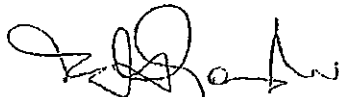
Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den **30 juni 2019** med e-post till registrator@storsthlm.se

Frågor och Information

Frågor med anledning av detta besvaras av t.f. processledare Harriet Holmberg, harriet.holmberg@storsthlm.se

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Ordförande, Storsthlm

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdiröktör, Storsthlm

Bilaga

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län, daterad 2017-03-30

Överenskommelse om omhändertagande av
avlidna mellan Stockholms läns landsting och
kommunerna i Stockholms län

2017-03-30

Antagen av Landstingsfullmäktige den 20 november 2018.

Innehåll

1. Överenskommelsens syfte	3
2. Parter	3
3. Målgrupp	3
4. Omfattning	3
5. Kostnad för omhändertagande och bårhusplats	5
6. Tillgänglighet	5
7. Fakturering	5
8. Betalningsvillkor	5
9. Ansvar för skada eller förlust	6
10. Tvist	6
11. Uppföljning	6
12. Revidering	6
13. Avtalstid, uppsägning och omförhandling	6

1. Överenskommelsens syfte

Enligt 1 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) (HSL) innefattas i hälso- och sjukvård att ta hand om avlidna. Som sjukvårdshuvudman har både landstinget och kommunerna ett ansvar för att ta hand om avlidna. I samband med att Rättsmedicinalverket upphörde med att ansvara för omhändertagandet av avlidna 1990 och att Ädelreformen trädde i kraft 1992, kom kommunerna som sjukvårdshuvudman att ha ansvar för att ta hand om personer som avlidit i särskilda boendeformer och dagverksamhet (18 § 1 st HSL). Från och med den 1 oktober 2015 innefattar kommunens ansvar i Stockholms län också personer som avlidit i bostad med särskild service och daglig verksamhetenligt LSS.

Syftet med denna överenskommelse är att tydliggöra kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning gällande transport och bårhusförvaring.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i cirkulär nr 2005:52 tagit fram rutiner kring omhändertagande av avlidna. Av cirkulär nr 12:2 framgår kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård.

2. Parter

Parter i denna överenskommelse är Stockholms läns landsting (SLL) genom hälso- och sjukvårdsförvaltningen och respektive kommun i Stockholms län.

3. Målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är de personer som avlider inom kommunernas särskilda boendeformer där kommunen är sjukvårdshuvudman, dvs särskilt boende och dagverksamhet enligt socialtjänstlagen (SoL) och boende med särskild service och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

4. Omfattning

a. Bårhusens ansvar

Bårhusen i Stockholms läns landsting tillhandahåller lämpliga lokaler och uppfyller de krav som ställs i enlighet med landstingets regelverk för omhändertagande och förvaring av avlidna. I bårhusen vid Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Solna och Huddinge, Södersjukhuset och St Görans sjukhus, Unilabs AB¹, kan den avlidne balsamerats. Vid dessa lokaler är verksamheten certifierad eller ackrediterad. Bårhuset i Norrtälje utför även balsamering i egen regi.

Vid Södertälje sjukhus tillhandahålls bårhus och utrymme för kistläggning och svepning. Vid behov av balsamering utförs den på Karolinska universitetssjukhusets bårhus i Huddinge.

b. Kommunernas ansvar

Kommunen är, som sjukvårdshuvudman, ansvarig för omhändertagande av personer som avlidit inom kommunernas särskilda boendeformer i enlighet med kap 3 målgrupp.

Kommunen är som sjukvårdshuvudman skyldig att ansvara för transport och bårhusförvaring och reglerar detta i avtal med entreprenör.

Den avlidne ska vara omhändertagen och iordningställd inför transport till bårhuset i enlighet med bilaga 11 i landstingets "Handbok för omhändertagande av avlidna inom Stockholms län". » www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Landstingets folder "När någon avlidit, till dig som närstående information och praktiska råd" ges

¹ ST Görans sjukhus är verksamhet upphandlad av SLL. Där är idag Unilabs AB leverantör av bårhustjänsten.

till närstående i samband med dödsfallet.

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Bårhusremiss extern ska vara ifylld, bilaga 5.

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kombikod² ska anges i bårhusremissen där det framgår vem som ska debiteras för omhändertagandet av den avlidne. Det är bårhusen som är ansvariga för att lämna ut kombikod. Varje kommun ansvarar för att kontakta respektive bårhus ekonomiavdelning för att få en kombikod som överensstämmer med fakturaadress.

Vid avvikelse, använd avvikelserapporten i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kvittens, se bilaga 6 i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kommunen ska informera landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning om ändring av telefonnummer för jourorganisation för stadsdelarna i Stockholm stad och övriga kommuner i Stockholms län, med anledning av omhändertagande av anhöriga, barn, husdjur, egendom mm, se bilaga 12 i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

c. Landstingets ansvar

Stockholms läns landsting tar över huvudmannaskapet för hälso- och sjukvården och kostnadsansvar för transport och bårhusförvaring av personer som avlidit inom kommunens särskilda boendeformer vid följande fall:

- när en klinisk obduktion ska utföras
- när explosivt material, exempelvis en pacemaker, ska tas bort.

I samband med detta omhändertagande kommer den avlidne att balsameras utan att döds- boet debiteras.

Av landstinget anvisad transportör ska anlitas vid detta tillfälle för transport till bårhus.

Ansvarig läkare ska snarast etablera kontakt med ansvarig kommun i de fall det saknas företrädare för dödsboet. Se bilaga 14 i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

---

² Med kombikod avses ett kundregister över vårdenheter kombinerad inrättning, klinik och avdelningskod. Koden används för att identifiera en vårdenhet till lägsta nivå

5. Kostnad för omhändertagande och bårhusplats

Avgiften för bårhusvistelse beslutas av respektive vårdgivare³ som ansvarar för sin bårhusverksamhet⁴.

Avgift 2017 – nuvarande priser

Karolinska Universitetssjukhusets laboratorieverksamhet (KUL),

Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge

Danderyds sjukhus AB

Södersjukhuset AB

Kostnad bårhusplats: 5 292,50 kronor exkl. moms

St Görans sjukhus AB, Unilabs AB,

Kostnad bårhusplats, normal: 4 348,71 kronor exkl. moms

Norrtälje sjukhus, Tio Hundra AB,

Kostnad bårhusplats: 5 599 kronor exkl. moms

Södertälje sjukhus AB,

Kostnad bårhusplats: 4 434 kronor exkl. moms

En årlig uppräknings av kostnaden sker i enlighet med SKL:s prisindexuppräknings. LPi-K Unilabs AB indexuppräknings sker vid varje årsskifte enligt vårdprisindex, vpi ca 2%.

Vårdgivaren har rätt att påföra kommun ev. tillkommande moms.

Balsamering av avlidna inom landstinget utförs mot en avgift som är beslutad av Landstingsfullmäktige och det sker en årlig uppräknings av avgiften. För 2017 är avgiften 825 kr.

6. Tillgänglighet

Närhetsprincipen gäller, men närståendes önskemål om bårhus ska beaktas.

Vid platsbrist eller ombyggnation förbehåller sig landstinget att kunna anvisa annat bårhus, än vad som följer av närhetsprincipen.

Respektive vårdgivare ska informera kommunernas transportörer om sina öppettider och regelverk.

7. Fakturering

Fakturan får endast avse kostnad inom ramen för denna överenskommelse. Fakturan får inte avse oavslutade tjänster. All fakturering enligt denna överenskommelse ska ske månadsvis i efterskott, med undantag för vad som särskilt anges i överenskommelsen. Fakturerat pris för tjänsterna ska följa denna överenskommelse. Vårdgivare och kommun bör komma överens om rutiner för faktureringen.

8. Betalningsvillkor

Betalning sker 30 dagar efter fakturans ankomstdag och godkännande. Rätten till ersättning har förfallit om kravet inte har fakturerats tre (3) månader efter det att tjänsten avslutades. Dröjsmålsränta kan tas ut enligt gällande räntesats i räntelagen.

³ Med Vårdgivare avses landsting/kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som landstinget eller kommun har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild närings-idkare som bedriver hälso- och sjukvård

⁴ Separat avtal föreligger mellan Norrtälje sjukhus Tiohundra AB och sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje (SON).

9. Ansvar för skada eller förlust

Stockholms läns landsting tar inget ansvar för persedlar eller värdesaker som medföljer den avlidne i samband med transport från boendet till aviserat bårhus.

10. Tvist

Tvist med anledning av denna överenskommelse ska slutligt avgöras av svensk allmän domstol med tillämpning av svensk lag. Utföraren får inte avbryta eller uppskjuta fullgörandet av de prestationer som avtalats under åberopande av att tvisteförfarande inletts eller pågår.

11. Uppföljning

Erfarenheterna av denna överenskommelse och dess rutiner ska följas upp årligen och avvikelserapportering ska ske enligt bårhusens lokala avvikelshanteringsrutiner. Företrädare från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunförbundet Stockholms län (KSL) medverkar i uppföljningen.

12. Revidering

Revidering och kontinuerlig uppdatering av denna överenskommelse sker i samråd mellan KSL och SLL utifrån exempelvis nya författningar, lagstiftning, upphandlade entreprenörer och priser.

13. Avtalstid, uppsägning och omförhandling

Denna överenskommelse träder i kraft från och med 1 juli 2019 och gäller tills vidare. Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till Storsthlm.

Överenskommelsen kan sägas upp skriftligt med en uppsägningstid om sex (6) månader efter att det skriftliga beskedet har mottagits. Omförhandling av överenskommelsen ska ske om någon part så begär.

torsdag 2019-03-07 13:00

Inkommande mail

Till: kommunstyrelsen@jarfalla.se; kommun@tyreso.se;
kommunstyrelsen@sollentuna.se; huddinge@huddinge.se;
haningekommun@haninge.se; ksf@salem.se; kommunstyrelsen@sundbyberg.se;
kommun@nykvarn.se; kommunstyrelsen@solna.se; kommunstyrelsen@upplands-bro.se;
dc.ks@upplandsvasby.se; kontaktcenter@nynashamn.se;
sodertalje.kommun@sodertalje.se; kommunen@danderyd.se; tabykommun@taby.se;
kommunstyrelsen@norrtaalje.se; sigtuna.kommun@sigtuna.se;
registrator.klk@vallentuna.se; varmdo.kommun@varmdo.se; kansliet@vaxholm.se;
registrator@lidingo.se; kommun@osteraker.se; kommunstyrelsen@stockholm.se;
registrator@nacka.se; kommunstyrelsen@ekero.se; Medborgarcenter@botkyrka.se;
Från: gunilla.weidenfors@storsthlm.se
Skickat: 2019-03-07:13:00

Bilagor: image001.png;Uppdatering vissa uppgifter - Överenskommelse
omhändertagande av avlidna .pdf;

**Storsthlm: Kommande uppdatering - Omhändertagande av avlidna,
överenskommelse**

Till registrator:

Vänligen sänd vidare till: Kommunstyrelsen

samt för information till: Socialchef el motsv

Hej,

Vänligen se bifogad information om kommande uppdatering av vissa referenser och prisuppgifter i tidigare utsänd *Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län* (Storsthlms dnr: KSL/12/0177-77).

Eventuella frågor kan ställas till tf processledare Harriet Holmgren, harriet.holmgren@storsthlm.se

Hälsningar

Gunilla Weidenfors
Förbundssekreterare
08-615 94 21 073-917 94 21
gunilla.weidenfors@storsthlm.se

Mötesplats &
Förbundsmöte
STORSTHLM

21 mars
2019

Storsthlm
Box 38145, 100 64 Stockholm
Besöksadress Södermalmsallén 36
08-615 94 00 storsthlm.se

Mötesplats &
Förbundsmöte

STORSTHLM 21 mars
2019

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län

Uppdatering av vissa referenser och prisuppgifter

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län daterad 2017-03-30 antogs av Landstingsfullmäktige 2018-11-20. Överenskommelsen är utsänd med rekommendation till kommunerna i januari 2019 (Storsthlms dnr: KSL/12/0177-77).

Den långa handläggningstiden hos Landstinget har inneburit att vissa uppgifter i överenskommelsen har blivit inaktuella. Det gäller referenser till lagrum, cirkulär och handbok samt aktuella kostnader för bårhusförvaring. Dessa uppgifter kommer att uppdateras. Det innebär ingen förändring av huvudinnehållet i överenskommelsen.

Socialchefsnätverket beslöt vid möte 2019-03-01 att kommunerna antar den tidigare utsända överenskommelsen. Storsthlm gör en sammanställning av de uppgifter som ska uppdateras och senast i slutet av april ska en uppdaterad version av överenskommelsen vara klar.

Eventuella frågor kan ställas till tf processledare Harriet Holmgren,
harriet.holmgren@storsthlm.se

Med vänlig hälsning

Harriet Holmgren, tf processledare Storsthlm

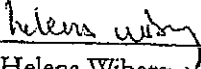
Datum 2019-04-24
Tid 18:30–19:31
Plats Myggdalen, plan 1

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 2019-04-29 kl. 16:00

Paragrafer 1035–1047
2007-2008

Sekreterare
Helena Wiberg

Ordförande
Tony Thorén

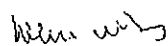
Justerande
Peter Freij

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Äldre- och omsorgsnämnden
Sammanträdesdatum 2019-04-24
Datum då anslaget sätts upp 2019-05-02
Datum då anslaget tas ned 2019-05-24
Förvaringsplats för protokollet Förvaltningens för liv och hälsa arkiv

Underskrift
Helena Wiberg

	Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

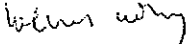
Tony Thorén (L)
Susann Ronström (S)
Peter Freij (M)
Carl-Johan Karlson (S)
Frida Linder (S)
Marie-Louise Larsson (L)
Lilian Nylinder (MP)
Jan-Åke Svensson (M)
Anna Steele (C)
Anna Lund (KD)
Ronnie Norén (SD)

Ersättare

Bo Furugård (S)
Kurt-Erik Thorild (S)
Peter Söderlund (MP)
Tina Rosén (V)
Yvonne Sternberg Taubert (V)
Anton Gimle Hjelte (M)
Ewelyn Schlossman Jangrot (M)
Lilian Edberg (M)

Övriga

John Henriksson, sektorchef, förvaltning för liv och hälsa
Helena Wiberg, nämndsekreterare, förvaltning för liv och hälsa
Catrin Ullbrand, stabschef, förvaltning för liv och hälsa
Ida Marén, utredare, förvaltning för liv och hälsa
Matija Aleksic, controller, kommunstyrelseförvaltningen
Sofia Rockström, controller, kommunstyrelseförvaltningen
Katarina Elyas, Verksamhetschef, förvaltning för liv och hälsa, 18.35-19.20
Eva Lindgren, kvalitetscontroller, kommunstyrelseförvaltningen, 18.40-19.15
Marie Pilhjersta, Enhetschef, förvaltning för liv och hälsa, 18.35-19.20
Peter Berg, Verksamhetschef, förvaltning för liv och hälsa

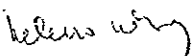
Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Frånvarande

Gunnar Berndtson (L)

Roger Gusthage (M)

Sandra Ekengren (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

§ 1035

Dnr 2019/ASN 0053 012

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunerna i Stockholms län

Arbetsmarknads- och socialnämndens förslag till kommunstyrelsen

UTDRAG

- Överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Arbetsmarknads- och socialnämndens beslut

- paragrafen justeras omedelbart.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till reviderad överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna har tagits fram. Parter i den reviderade överenskommelsen är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen tydliggör kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom kommunernas särskilda boendeformer där kommunerna är sjukvårdshuvudman. Storsthlm rekommenderar kommunerna i länet att anta överenskommelsen som träder i kraft den 1 juli 2019.

Bilagor

Tjänsteskrivelse 2019-04-15 Överenskommelse om omhändertagande av avlidna.pdf

Rekommendation 2019-01-31 överenskommelse om omhändertagande av avlidna.pdf

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Ida Marén
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2019-04-15
1 (2)

Diarienummer
2019/ASN 0053

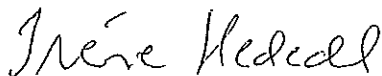
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län

Förvaltningens förslag till arbetsmarknads- och socialnämnden för beslut i kommunstyrelsen

- Överenskommelsen med Stockholms läns landsting (Region Stockholm) avseende omhändertagande av avlidna antas.

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Catrin Ullbrand
Stabschef

Sammanfattning

Ett förslag till reviderad överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna har tagits fram. Parter i den reviderade överenskommelsen är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen tydliggör kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom kommunernas sätskilda boendeformer där kommunerna är

sjukvårdshuvudman. Storsthlm rekommenderar kommunerna i länet att anta överenskommelsen som träder i kraft den 1 juli 2019.

Beskrivning av ärendet

Storsthlm rekommenderade kommunerna redan 2016 att ingå en överenskommelse gällande omhändertagande av avlidna. Syftet var att få en enhetlig hantering för alla kommuner i länet då det länge funnits en oklarhet avseende ansvarsfördelningen och kostnadsansvaret mellan kommun och landsting. Socialnämnden beslutade den 25 maj 2016, § 1048, att överenskommelsen med landstinget och juridisk person för bårhus avseende omhändertagande av avlidna skulle antas. Efter att några kommuner menat att det kan strida mot lag om offentlig upphandling att sluta överenskommelse med privata aktörer för bårhus, har en revidering av överenskommelsen gjorts. Parter i den reviderade överenskommelsen som nu tagits fram är Stockholms läns landsting (Region Stockholm) och kommunerna i Stockholms län. Den reviderade överenskommelsen, som är daterad den 30 mars 2017, antogs av landstingsfullmäktige i november 2018 och skickades ut till kommunerna i januari 2019. I överenskommelsen, som börjar gälla den 1 juli 2019, tydliggörs kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning för transport och bårhusförvaring när en person avlider inom kommunernas särskilda boendeformer, där kommunerna är sjukvårdshuvudman.

I kommunens åtagande ligger att ansvara för transport och bårhusförvaring med undantag för när en klinisk obduktion ska utföras eller när explosivt material såsom pacemaker ska tas bort, då landstinget ansvarar för omhändertagande och kostnader. Avgiften för bårhusvistelse beslutas av respektive vårdgivare som ansvarar för sin bårhusverksamhet.

Den långa handläggningstiden hos landstinget har inneburit att vissa uppgifter såsom hänvisningar till lagrum, cirkulär och handbok samt kostnader i överenskommelsen, har blivit inaktuella. Storsthlm har meddelat att en uppdaterad version av överenskommelsen kommer vara klar senast i april 2019. Det innebär dock ingen förändring av huvudinnehållet i överenskommelsen. Socialchefs nätverket beslutade vid sitt möte den 1 mars 2019 att kommunerna kan anta den tidigare utsända överenskommelsen.

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunerna i Stockholms län

Rekommendation

Storsthlm styrelse beslutade på sammanträde den 31 januari 2019 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen gällande omhändertagande av avlidna.

Ärendebeskrivning

Storsthlm har tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen tagit fram en reviderad överenskommelse om hantering av avlidna. Överenskommelsen har tagits fram i syfte att tydliggöra kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelningen gällande transport av avlidna och bårhusförvaring.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen beslutade vid sammanträdet den 16 maj 2017 att godkänna den reviderade överenskommelsen. Det framkom dock senare att det inte fanns något formellt beslut inom Stockholms läns landsting att teckna en överenskommelse kring omhändertagande av avlidna. Landstinget behövde därför behandla överenskommelsen på nytt, därav den sena hanteringen.

Den reviderade överenskommelsen antogs av Landstingsstyrelsen i Stockholm den 18 september 2018 och i Landstingsfullmäktige den 20 november 2018.

Varför ska vi ha en överenskommelse?

Det är angeläget att kostnader, rutiner och ansvarsfördelningen tydliggörs och att det blir en enhetlig hantering för alla kommuner i länet.

Innehåll och målgrupp

Överenskommelsen innehåller ansvarsfördelning, kostnader för bårhusförvaring och administrativa rutiner gällande bårhusförvaring på landstingens bårhus. Målgruppen är personer som avlidit inom särskilt boende där kommunen är sjukvårdshuvudman.

Dialog och förankring

En tidigare version av överenskommelsen, där även privatdrivna bårhus ingick som aktör, godkändes av flertalet kommuner i Stockholms län i juli 2016.

Överenskommelsen reviderades kort därpå eftersom några av kommunerna i länet menade att det kan strida mot lagen om offentlig upphandling att teckna en överenskommelse med en privat aktör. Förslaget till ny reviderad överenskommelse gäller därför nu enbart mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i länet.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm. Storsthlm ansvarar för att meddela HSF.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla den **1 juli 2019**.

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den **30 juni 2019** med e-post till registrator@storsthlm.se

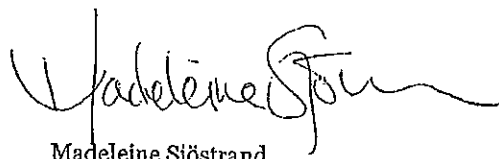
Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av t.f. processledare Harriet Holmberg, harriet.holmberg@storsthlm.se

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Ordförande, Storsthlm

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör, Storsthlm

Bilaga

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län, daterad 2017-03-30

Överenskommelse om omhändertagande av
avlidna mellan Stockholms länslandsting och
kommunerna i Stockholms län

2017-03-30

Antagen av Landstingsfullmäktige den 20 november 2018

Innehåll

1. Överenskommelsens syfte	3
2. Parter	3
3. Målgrupp	3
4. Omfattning	3
5. Kostnad för omhändertagande och bårhusplats	5
6. Tillgänglighet	5
7. Fakturering	5
8. Betalningsvillkor	5
9. Ansvar för skada eller förlust	6
10. Tvist	6
11. Uppföljning	6
12. Revidering	6
13. Avtalstid, uppsägning och omförhandling	6

1. Överenskommelsens syfte

Enligt 1 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) (HSL) innefattas i hälso- och sjukvård att ta hand om avlidna. Som sjukvårdshuvudman har både landstinget och kommunerna ett ansvar för att ta hand om avlidna. I samband med att Rättsmedicinalverket upphörde med att ansvara för omhändertagandet av avlidna 1990 och att Ädelreformen trädde i kraft 1992, kom kommunerna som sjukvårdshuvudman att ha ansvar för att ta hand om personer som avlidit i särskilda boendeformer och dagverksamhet (18 § 1 st HSL). Från och med den 1 oktober 2015 innefattar kommunens ansvar i Stockholms län också personer som avlidit i bostad med särskild service och daglig verksamhetenligt LSS.

Syftet med denna överenskommelse är att tydliggöra kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning gällande transport och bårhusförvaring.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i cirkulär nr 2005:52 tagit fram rutiner kring omhändertagande av avlidna. Av cirkulär nr 12:2 framgår kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård.

2. Parter

Parter i denna överenskommelse är Stockholms läns landsting (SLL) genom hälso- och sjukvårdsförvaltningen och respektive kommun i Stockholms län.

3. Målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är de personer som avlider inom kommunernas särskilda boendeformer där kommunen är sjukvårdshuvudman, dvs särskilt boende och dagverksamhet enligt socialtjänstlagen (SoL) och boende med särskild service och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

4. Omfattning

a. Bårhusens ansvar

Bårhusen i Stockholms läns landsting tillhandahåller lämpliga lokaler och uppfyller de krav som ställs i enlighet med landstingets regelverk för omhändertagande och förvaring av avlidna. I bårhusen vid Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Solna och Huddinge, Södersjukhuset och St Görans sjukhus, Unilabs AB¹, kan den avlidne balsamerats. Vid dessa lokaler är verksamheten certifierad eller ackrediterad. Bårhuset i Norrtälje utför även balsamering i egen regi.

Vid Södertälje sjukhus tillhandahålls bårhus och utrymme för kistläggning och svepning. Vid behov av balsamering utförs den på Karolinska universitetssjukhusets bårhus i Huddinge.

b. Kommunernas ansvar

Kommunen är, som sjukvårdshuvudman, ansvarig för omhändertagande av personer som avlidit inom kommunernas särskilda boendeformer i enlighet med kap 3 målgrupp.

Kommun är som sjukvårdshuvudman skyldig att ansvara för transport och bårhusförvaring och reglerar detta i avtal med entreprenör.

Den avlidne ska vara omhändertagen och iordningställd inför transport till bårhuset i enlighet med bilaga 11 i landstingets "Handbok för omhändertagande av avlidna inom Stockholms län". » www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avlidnen/

Landstingets folder "När någon avlidit, till dig som närstående information och praktiska råd" ges

¹ ST Görans sjukhus är verksamhet upphandlad av SLL. Där är idag Unilabs AB leverantör av bårhustjänsten.

till närstående i samband med dödsfallet.

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Bårhusremiss extern ska vara ifylld, bilaga 5.

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kombikod² ska anges i bårhusremissen där det framgår vem som ska debiteras för omhändertagandet av den avlidne. Det är bårhusen som är ansvariga för att lämna ut kombikod. Varje kommun ansvarar för att kontakta respektive bårhus ekonomiavdelning för att få en kombikod som överensstämmer med fakturaadress.

Vid avvikelser, använd avvikelserapporten i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kvittens, se bilaga 6 i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kommunen ska informera landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning om ändring av telefonnummer för jourorganisation för stadsdelarna i Stockholm stad och övriga kommuner i Stockholms län, med anledning av omhändertagande av anhöriga, barn, husdjur, egendom mm, se bilaga 12 i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

c. Landstingets ansvar

Stockholms läns landsting tar över huvudmannaskapet för hälso- och sjukvården och kostnadsansvar för transport och bårhusförvaring av personer som avlidit inom kommunens särskilda boendeformer vid följande fall:

- när en klinisk obduktion ska utföras

- när explosivt material, exempelvis en pacemaker, ska tas bort.

I samband med detta omhändertagande kommer den avlidne att balsameras utan att döds- boet debiteras.

Av landstinget anvisad transportör ska anlitas vid detta tillfälle för transport till bårhus.

Ansvarig läkare ska snarast etablera kontakt med ansvarig kommun i de fall det saknas företrädare för dödsboet. Se bilaga 14 i "Handboken för omhändertagande av avlidna"

» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

---

² Med kombikod avses ett kundregister över vårdenheter kombinerad inrättning, klinik och avdelningskod. Koden används för att identifiera en vårdenhet till lägsta nivå

5. Kostnad för omhändertagande och bårhusplats

Avgiften för bårhusvistelse beslutas av respektive vårdgivare³ som ansvarar för sin bårhusverksamhet⁴.

Avgift 2017 – nuvarande priser

Karolinska Universitetssjukhusets laboratorieverksamhet (KUL),

Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge

Danderyds sjukhus AB

Södersjukhuset AB

Kostnad bårhusplats: 5 292,50 kronor exkl. moms

St Görans sjukhus AB, Unilabs AB,

Kostnad bårhusplats, normal: 4 348,71 kronor exkl. moms

Norrtälje sjukhus, Tio Hundra AB,

Kostnad bårhusplats: 5 599 kronor exkl. moms

Södertälje sjukhus AB,

Kostnad bårhusplats: 4 434 kronor exkl. moms

En årlig uppräknings av kostnaden sker i enlighet med SKL:s prisindexuppräknings. LPI-K Unilabs AB indexuppräknings sker vid varje årsskifte enligt vårdprisindex, vpi ca 2%.

Vårdgivaren har rätt att påföra kommun ev. tillkommande moms.

Balsamering av avlidna inom landstinget utförs mot en avgift som är beslutad av Landstingsfullmäktige och det sker en årlig uppräknings av avgiften. För 2017 är avgiften 825 kr.

6. Tillgänglighet

Närhetsprincipen gäller, men närståendes önskemål om bårhus ska beaktas.

Vid platsbrist eller ombyggnation förbehåller sig landstinget att kunna anvisa annat bårhus, än vad som följer av närhetsprincipen.

Respektive vårdgivare ska informera kommunernas transportörer om sina öppettider och regelverk.

7. Fakturering

Fakturan får endast avse kostnad inom ramen för denna överenskommelse. Fakturan får inte avse oavslutade tjänster. All fakturering enligt denna överenskommelse ska ske månadsvis i efterskott, med undantag för vad som särskilt anges i överenskommelsen. Fakturerat pris för tjänsterna ska följa denna överenskommelse. Vårdgivare och kommun bör komma överens om rutiner för faktureringen.

8. Betalningsvillkor

Betalning sker 30 dagar efter fakturans ankomstdag och godkännande. Rätten till ersättning har förfallit om kravet inte har fakturerats tre (3) månader efter det att tjänsten avslutades. Dröjsmålsränta kan tas ut enligt gällande räntesats i räntelagen.

³ Med Vårdgivare avses landsting/kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som landstinget eller kommun har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild närings-idkare som bedriver hälso- och sjukvård

⁴ Separat avtal föreligger mellan Norrtälje sjukhus Tiohundra AB och sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje (SON).

9. Ansvar för skada eller förlust

Stockholms läns landsting tar inget ansvar för persedlar eller värdesaker som medföljer den avlidne i samband med transport från boendet till aviserat bårhus.

10. Tvist

Tvist med anledning av denna överenskommelse ska slutligt avgöras av svensk allmän domstol med tillämpning av svensk lag. Utföraren får inte avbryta eller uppskjuta fullgörandet av de prestationer som avtalats under åberopande av att tvisteförfarande inletts eller pågår.

11. Uppföljning

Erfarenheterna av denna överenskommelse och dess rutiner ska följas upp årligen och avvikelserapportering ska ske enligt bårhusens lokala avvikelshanteringsrutiner. Företrädare från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och kommunförbundet Stockholms län (KSL) medverkar i uppföljningen.

12. Revidering

Revidering och kontinuerlig uppdatering av denna överenskommelse sker i samråd mellan KSL och SLL utifrån exempelvis nya författningar, lagstiftning, upphandlade entreprenörer och priser.

13. Avtalstid, uppsägning och omförhandling

Denna överenskommelse träder i kraft från och med 1 juli 2019 och gäller tills vidare. Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till Storsthlm.

Överenskommelsen kan sägas upp skriftligt med en uppsägningstid om sex (6) månader efter att det skriftliga beskedet har mottagits. Omförhandling av överenskommelsen ska ske om någon part så begär.

torsdag 2019-03-07 13:00

Inkommande mail

Till: kommunstyrelsen@jarfalla.se; kommun@tyreso.se;
kommunstyrelsen@sollentuna.se; huddinge@huddinge.se;
hanningekommun@hanninge.se; ksf@salem.se; kommunstyrelsen@sundbyberg.se;
kommun@nykvarn.se; kommunstyrelsen@solna.se; kommunstyrelsen@upplands-bro.se;
dc.ks@upplandsvasby.se; kontaktcenter@nynashamn.se;
sodertalje.kommun@sodertalje.se; kommunen@danderyd.se; tabykommun@taby.se;
kommunstyrelsen@norrtaalje.se; sigtuna.kommun@sigtuna.se;
registrator.klk@vallentuna.se; varmdo.kommun@varmdo.se; kansliet@vaxholm.se;
registrator@lidingo.se; kommun@osteraker.se; kommunstyrelsen@stockholm.se;
registrator@nacka.se; kommunstyrelsen@ekero.se; Medborgarcenter@botkyrka.se;
Från: gunilla.weidenfors@storsthlm.se
Skickat: 2019-03-07:13:00

Bilagor: image001.png; Uppdatering vissa uppgifter - Överenskommelse omhändertagande av avlidna .pdf;

Storsthlm: Kommande uppdatering - Omhändertagande av avlidna, överenskommelse

Till registrator:

Vänligen sänd vidare till: Kommunstyrelsen

samt för information till: Socialchef el motsv

Hej,

Vänligen se bifogad information om kommande uppdatering av vissa referenser och prisuppgifter i tidigare utsänd *Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län* (Storsthlm's dnr: KSL/12/0177-77).

Eventuella frågor kan ställas till tf processledare Harriet Holmgren, harriet.holmgren@storsthlm.se

Hälsningar

Gunilla Weidenfors
Förbundssekreterare
08-616 94 21 073-917 94 21
gunilla.weidenfors@storsthlm.se

Mötesplats &
Förbundsmöte
STORSTHLM

21 mars
2019

Storsthlm
Box 38145, 100 64 Stockholm
Besöksadress Södermalmsallén 36
08-615 94 00 storsthlm.se

Mötesplats &
Förbundsmöte

STORSTHLM 21 mars
2019

För kännedom: Socialchef el motsv

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län

Uppdatering av vissa referenser och prisuppgifter

Överenskommelse om omhändertagande av avlidna mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län daterad 2017-03-30 antogs av Landstingsfullmäktige 2018-11-20. Överenskommelsen är utsänd med rekommendation till kommunerna i januari 2019 (Storsthlm dnr: KSL/12/0177-77).

Den långa handläggningstiden hos Landstinget har inneburit att vissa uppgifter i överenskommelsen har blivit inaktuella. Det gäller referenser till lagrum, cirkulär och handbok samt aktuella kostnader för bårhusförvaring. Dessa uppgifter kommer att uppdateras. Det innebär ingen förändring av huvudinnehållet i överenskommelsen.

Socialchefsnätverket beslöt vid möte 2019-03-01 att kommunerna antar den tidigare utsända överenskommelsen. Storsthlm gör en sammanställning av de uppgifter som ska uppdateras och senast i slutet av april ska en uppdaterad version av överenskommelsen vara klar.

Eventuella frågor kan ställas till tf processledare Harriet Holmgren,
harriet.holmgren@storsthlm.se

Med vänlig hälsning

Harriet Holmgren, tf processledare Storsthlm

Datum 2019-04-29
Tid 18:30–20:50
Plats Myggdalen, plan 1 Kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

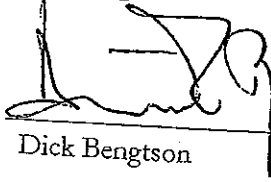
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2019-04-30, kl. 13:00

Paragrafer 1031–1044
2008-2009

Sekreterare
Linda Grafström

Ordförande

Ajda Asgari

Justerande

Dick Bengtson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Arbetsmarknads- och socialnämnden
Sammanträdesdatum 2019-04-29
Datum då anslaget sätts upp 2019-04-30
Datum då anslaget tas ned 2019-05-22
Förvaringsplats för protokollet Förvaltningen för liv och hälsas arkiv

Underskrift

Linda Grafström

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Ajda Asgari (MP)
Christoffer Holmström (S)
Dick Bengtson (M)
Tomas Forsberg (S)
José Blanco Garcia (S)
Margareta Ternstedt (L)
Tony Thorén (L)
Petra Nygren (M)
Gerd Dufberg (M)
Nicole Nyström (M)
Annica Örtenstrand (C)

Ersättare

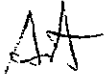

Margitha Applegate (S)
Alexander Enkvist (L)
Peter Söderlund (MP)
Åsne Liedén (MP)
Bo Richter (V)
Rode Kennerberg (KD)

Övriga

Irene Hededal, förvaltningschef, förvaltning för liv och hälsa, §1031-1044
Anna-Lena Engstedt, sektorchef, förvaltning för liv och hälsa
Catrin Ullbrand, stabschef, förvaltning för liv och hälsa, § 1031-1044
Magnus Dahlquist, controller, kommunstyrelseförvaltningen, § 1031-1044
Linda Grafström, nämndsekreterare, förvaltning för liv och hälsa
Carina Engelke, enhetschef, förvaltning för liv och hälsa, § 1031-1032
Johanna Lindholm, behandlingsansvarig, förvaltning för liv och hälsa, § 1031-1032
Catarina Stavenberg, Seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen, § 1031

Frånvarande

Petra Reinholdsson (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Henrik Oscarson (M)
Christer Flodfält (M)
Bjarne Vifell (SD)
Johan Carlsson (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Datum 2019-05-15
 Tid 13:00–14:20
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2019-05-20

Paragrafer 48–57

Sekreterare Hillevi Elvhage
Hillevi Elvhage

Ordförande Anita Mattsson
Anita Mattsson

Justerande A. Svensson
Anki Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2019-05-15
 Datum då anslaget sätts upp 2019-05-22
 Datum då anslaget tas ned 2019-06-13
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

Hillevi Elvhage
Hillevi Elvhage

As am	Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anita Mattsson (S), ordförande
Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
Anki Svensson (M), 2:e vice ordförande
Martin Nilsson (S)
Susann Ronström (S)
Marie Åkesdotter (MP)
Dick Bengtson (M)
Ulrica Riis-Pedersen (C), § 48-49, 53 och 57
Anna Lund (KD), tjänstgörande ersättare för Ulrica Riis-Pedersen § 50-52 och 54-56
Anders Wickberg (SD)

Ersättare

Mats Larsson (L)
Åsa de Mander (L)
Ajda Asgari (MP)
Inger Gemicioglu (V)
Per Carlberg (SD)

Övriga

Stefan Hollmark, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen, § 49 och 57
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen
Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen
Antonios Arvanitidis, it-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Charlotta Janson Josephsson, kommunikationschef, kommunstyrelseförvaltningen
Catarina Stavenberg, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen
Helene Bergström, kanslichef, kommunstyrelseförvaltningen, § 48-53 och 57
Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen
Björn Hellqvist, projektledare, kommunstyrelseförvaltningen, § 48-49 och 57
My Lundblad Wistedt, arkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen, § 48-49 och 57

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Frånvarande

Christoffer Holmström (S)

Peter Freij (M)

Fredrik Bergkuist (M)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande

Datum 2019-05-28
 Tid 18:30–20:37
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2019-06-04

Paragrafer 102–123

Sekreterare Hillevi Elvhage
 Hillevi Elvhage

Ordförande Anita Mattsson
 Anita Mattsson

Justerande A. Svensson
 Anki Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen
 Sammanträdesdatum 2019-05-28
 Datum då anslaget sätts upp 2019-06-05
 Datum då anslaget tas ned 2019-06-27
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

Hillevi Elvhage
 Hillevi Elvhage

am as

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

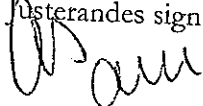
Anita Mattsson (S), ordförande
 Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
 Anki Svensson (M), 2:e vice ordförande
 Anders Linder (S)
 Susann Ronström (S)
 Martin Nilsson (S)
 Christina Melzén (L)
 Marie Åkesdotter (MP)
 Inger Gemicioglu (V)
 Dick Bengtson (M)
 Peter Freij (M)
 Annika Henningsson (M)
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Per Lindén (KD), tjänstgörande ersättare för Anna Lund (KD)
 Per Carlberg (SD)

Ersättare

Christoffer Holmström (S)
 Alfonso Morales (S)
 Mats Larsson (L)
 Ajda Asgari (MP)
 Ulla Hoffmann (V)
 Jeanette Hellmark (M)
 Mats Fält (M)
 Fredrik Bergkuist (M)
 Anna Eriksson (M)
 Anders Wickberg (SD)

Övriga

Stefan Hollmark, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
 Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen
 Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
 kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 110

Rusterandes sign 			Utdragsbestyrkande

Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen
 Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunstyrelseförvaltningen
 Catarina Stavenberg, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 113
 Bertil Eriksson, enhetschef VA och renhållning, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 113

Johanna Schaub, politisk sekreterare, S

Mikael Onegård, politisk sekreterare, M

Anna Steele, politisk sekreterare, C

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Lars-Göran Uddholm, brandchef, Södertörns brandförsvärsförbund, § 102

Anders Edstam, vice brandchef, Södertörns brandförsvärsförbund, § 102

Frånvarande

Petra Reinholdsson (S)

Åsa de Mander (L)

Ingmar Jansson (MP)

Johanna Björksten (C)

Anna Lund (KD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande